

OpenupEd - מיזם קורסי המוק האירופי

יורם קלמן^א, האוניברסיטה הפתוחה

יורם קלמן

קורסי מוק בטעם אחר: יוזמה אירופית של קורסי מוק בהובלת אוניברסיטאות פתוחות - פתוחים יותר, מגוונים יותר וממוקדי למידה.

הטכנולוגיה החינוכית היא יותר מאשר תחליף להוראה המסורתית של פנים אל פנים. **אפשרויות הכרה:** סיום קורס המוק בהצלחה יוביל להכרה בהישגים החינוכיים. האוניברסיטאות הפתוחות תאפשרנה, בתנאים מסוימים, קבלת הכרה אקדמית בלמידה שהתקיימה בקורס המוק. **התמקדות באיכות:** יושם דגש על עקרונות של איכות בפיתוח קורסי המוק ובהרצתם. ובתהליך הפיתוח יופעלו באופן שוטף כלים של בקרת איכות המותאמים לתנאים הייחודיים של הוראה מרחוק.

גיוון: קורסי מוק יותאמו למגוון גדול של אוכלוסיות לומדים. הם יוצעו בשפות רבות, במגוון תרבותי ובמגוון של יכולות הלומד. האוניברסיטה הפתוחה בישראל הייתה בין האוניברסיטאות החלוצות שהקימו את המיזם האירופי, והיא השיקה במסגרתו ארבעה קורסי מוק בשפות עברית, ערבית, רוסית ואנגלית. קורסי המוק של האוניברסיטה הפתוחה ייצגו את המגוון התרבותי של ישראל. קורס המוק בערבית בנושא פסיכולוגיה בחינוך, שהחל באוקטובר 2013, היה הראשון בעולם בערבית, וקורס המוק **המזרח התיכון בימינו**, שהחל בנובמבר 2013, היה קורס המוק הראשון בעברית².

באפריל 2013 הושקה יוזמת קורסי המוק OpenupEd על ידי ה-EADTU: ארגון אירופי המאגד אוניברסיטאות המתמחות בלמידה מרחוק (European Association of Distance Teaching Universities). היוזמה הושקה בשיתוף פעולה עם הנציבות האירופית. יוזמת OpenupEd התחילה כתגובה של האוניברסיטאות באירופה המתמחות בלמידה מרחוק, להגמוניה האמריקאית בתחום קורסי המוק, ולחולשות של קורסי המוק הבולטים. המיזם האירופי התמקד בשמונה עקרונות¹, המבוססים על תפיסת העולם של האוניברסיטאות הפתוחות:

פתיחות ללומדים: שמירה על עקרונות של פתיחת קורסי מוק והתאמתם ללומדים: קבלה פתוחה, גמישות מבחינת מקום, זמן וקצב הלימודים, מסלולי לימוד גמישים והתאמה למגוון גדול של לומדים בעלי צרכים שונים.

פתיחות דיגיטלית: קורסי המוק מבוססים על חומרי למידה עם רישוי פתוח, הפתוחים בחינם לקהל הרחב.

גישה ממוקדת לומד: קורסי המוק מכוונים לגישות הוראה שמתמקדות פחות בהוראה ויותר בצרכים של הלומד. הם מאפשרים למשתתפים להבנות את הלמידה שלהם באופן עצמאי, תוך שימוש בסביבת למידה עתירת משאבים, ואינם מבוססים רק על העברה של ידע.

למידה עצמאית: קורסי מוק מספקים חומרי למידה איכותיים שמאפשרים ללומד להתקדם תוך לימוד עצמאי.

אינטראקציה בין תלמידים: קורסי מוק ממנפים את הטכנולוגיה הדיגיטלית כדי לאפשר אינטראקטיביות, תקשורת ושיתוף פעולה - בין המשתתפים לחומרי הלמידה ובין המשתתפים לבין עצמם. זאת על בסיס הגישה שמטרת

1 Rosewell, J. (2013, November 7). E-xcellence/OpenupEd Quality benchmarks for MOOCs (working draft). EADTU. Retrieved from <http://www.openuped.eu/images/docs/e-xcellence-MOOC-benchmarks-v09.pdf>

2 פרטים על קורסי המוק של האוניברסיטה הפתוחה ניתן למצוא באתר mooc.openu.ac.il. פרטים נוספים על מיזם OpenupEd ועל מאות קורסי המוק שכלולים בו נמצאים באתר OpenupEd.eu.

א ד"ר יורם קלמן, מרצה בכיר במחלקה לניהול ולכלכלה, מנהל יוזמות אקדמיות בין-לאומיות, yoramka@openu.ac.il